

خلاصه راپور تفحص و تجسس

حفریات بگرام در (۱۹۴۶)

هیئت حفریات فرانسه در افغانستان

هیئت جدید حفریات فرانسه در افغانستان که بعد از جنگ تحت اداره موسیو دوکتور شلوم برژی تکرار - تاسیس یافته مصمم شده که در دوره تاستان ۱۹۴۶ با موافقه جلالتماب آقای نجیب الله خان وزیر معارف کارهای بگرام را تکرار شروع نمایند.

در آخرین روزهای ماه حوت آقای شلوم برژی به همراه ما حصص مختلف حفریات را که در سالهای ۱۹۳۶ الی ۱۹۴۲ درین نواحی اجراء شده بود معاينه نموده و ما را وادار ساخت تا مو جو دیت يك در وازه شهر را - بطرف نهایت جنوبی بازار تجسس نموده و آن را ظاهر بسازیم. بخارج ارتباط آن با خندق بداخل ارتباط آن به همراه بازار و سرك خندق که آقای کریشمان قبلاً زیادتیر بطرف مغرب برآمده بود.

کارها ئی که در نهم سپتامبر شروع شده تا به ۲۴ اکتوبر تعقیب شدند این حفریات تا بزمین دست نخورده - پیش برده شده و با اینصورت متعاقباً مواضع ظاهر شد که بداخل شهر بودند.

دیوارهای قدیمترین که باخشت های پخته بزرگ یافته بود بالای يك تهداب سنگی قرار گرفته که اینهم با پارچه های بزرگ سنگ ساخته شده با یسکد یسگر توسط پرکاری سنگهای ورقه شونده ارتباط - یافته اند این عین آله ایست مشابه سطح خارجی خندقها که توسط دیوارها تعقیب میشود.

مدخل شهر در یک حصه مستقیم دیوارها بین دو برج چارضلعی که در پهلوهای آن میاید و آنرا بطرف جنوب محافظه میکند باز میشود مجموع آن عین نر تیبات متناوب برجسته کی و فرو رفتگی داشته که اینرا در حصه خندق که فعلاً بطرف جنوب مغرب شهر ظاهر ساخته شده تصادف می نماید .

در مرکز مدخل و در محور آن که تقریباً مر بوط به بازار میاید شد يك قنات آب رسانی قبلاً حفر شده بود که جدار آن از سنگ بنا یافته و از سنگ فرش پوشیده شده که بالای آن راه مدخل میگذرد .

این وضعیت ارایه بارها دست خورده و مجدداً آباد شده يك دیوار که از سنگ های بزرگ ساخته شده که بمثل يك انحصار سر بعانه ساخته شده میاید شد

بالای طرف جنوب خندق پیوند شده بود (بمغرب مدخل) با بنطور که آنرا

تمدید داده و عبور و مرور را ضیق بسازد زاویه اولین تهداب در عقب - دیوار جدید هنوز موجود بود و فاصله عمق بین هر دو ۶۵ سانتی متر میاید شد . معلوم

میشود که امتداد با سنگهای بزرگ بالای سطح زمین بدون تهداب ساخته

شده است خم و پیچ جنوب - شمال دیوار اولین که جدار جانبی داخلی در وازه

رامی سازد هرگز تکرار بشمال یافته نشده . از تباط بین دیوار اول - و امتداد

آن بهمراه خشت پخته ساخته شده است تمام این خشتها تنها نظر بان نیسکه

اینها بان تعلق میگیرد عین ابعاد را دارا میباشند اضلاع شان تقریباً طولهای

مساوی داشته ۳۸ الی ۴۰ سانتی متر وضخامت آن ۱۴ سانتی متر میاید شد .

به تعقیب آن يك حصار خشتی يك متر و سی سانتی متر ارتفاع بمقابل

وجه جنوبی این دیوارها بطرف مغرب مدخل بنا یافته باین صورت زمین را بلند

میزند بالای این طبقه تکرار زاویه و یارچه پیچ و تاب خور دگی يك دیوار

که از سنگ ورقه شونده و سنگهای عین نوع تهداب دیوار محوط ساخته شده

اما بایک آله نازک تر و خیلی سعی شده ؛ این دیوار تنها دارای ۳۰ سانتی متر ارتفاع

میاید شد . این نیز بنوبت خود توسط يك ساختمان خشتی پوشیده شده که

تسکرار از سطح زمین بلند شده بمثل يك استناد بدیوار جدید ترین تسکرار
 رفته که دارای ۸۰ سانتی متر ارتفاع بوده و تقریباً زمین حالیه را تماس مینماید
 این دیوار آخرین از سنگ و سنگ ورقه شونده بدون کدام تدقیق و بایک
 آله خیلی عادی ساخته شده است و سیر دیوار قدیم را تعقیب مینماید .
 باوجود اینکه زوا بای دروازه بطور خفیف بهر تسکرار بنا یافتن تبدیل مکان
 نموده است قابل تدقیق میباشد که زاویه جنوب شرقی برج مغربی بعین زاویه
 بنای اولین این برج مطابقت دارد اما - يك خصوصیت دقت را جلب مینماید و این
 عبارت از ارتباط بین برج و دیوار مستقیم خندق بوده که در آن دروازه - باز
 میشود . در صورتیکه تهاداب این دیوار متوجه سمت مشرق - مغرب میباشد
 بالای دیوار بسکه متوجه سمت جنوب شمال وجه شرقی برج است تکیه مینماید
 که این دیوار نیز از خشت - پخته ساخته شده و بطرف مغرب امتداد یافته و از
 بالای تهاداب برج میگذرد . با عبارت بهتر انحصار - خشتی که قبلاً از آن
 سخن زدیم که زمین را بلند میسازد بمثل یک تکیه گاه بسا ختمان جدید
 تسکرار می رود نیز از بالای تهاداب ظاهری برج گذشته و بطرف مغرب امتداد
 میابد . معلوم می شود که در آنوقت برج جدید . . . یا اینکه تمام نشده بود
 بهتر خواهد بود که تدقیق شود آیا تسکرار از برج های حصار عمومی عین خصوصیت
 را دارد و یا نه و فکر میکنند که فیلون دوم نیز این صنعتکار قرن یازدهم
 قبل عصر ما که امر داده بود بدست آوردن يك راه حل امتداد بین خندق و
 برج ها را با بنطرف که بمقابل خطر بصورت غیر مساوی عمل خاک ریز اجرا شود
 این فکر نداسته بوا سطح رومن ها و فنی که نزدیک شدن خطر بربر های دیوار
 ها را بنا میکردند تعقیب شد بر جها بجای دو می ساخته شد عین چیز برای
 حصار سازی بیژانطین Bas Empire استعمال شده است و حصار های با بیلون
 این مسئله تسلسل را بین خندق و بر جها نشان میدهد .

در میان نقاطی که تا حال حفاریات نشده تا کربلا از همه نزدیک تر بکاسپیا
 وارد شده میان این دو جا عوامل مقایسه زیاد است از نقطه نظر پلان عمومی

شهر بگرام يك مشابھت يقينی با جدیدترین شهر تکسیلات سير سوک Sirsmkh زمان کوشان (میر جون مارشال کا نشکا را بانی شهر تا کز یلا میداند و همین خط چهار زاویه ئی را اتخاذ میکنند اما در سير سوک اعمار ابنیه بهمراه سنگ و برج نصف دائروی در منزل اول يك اطاق مزین با روزنه ها میباشد این برجا نیم دائره که حاوی اطاق منزل اول میباشد در سير کاپ Sirkop موجود - نمیباشد این شهر عبارة از شهر قدیمترين Tila تکسیلا بود که Su J. Marshall سرژ مارشال بنای آنرا در - زمان شاهان هندی یونانی نشان داده است در جوانب دیوارها بر جهای مستطیلی موجود بود و منزل اول - بر میباشد مثل اینکه مادر بگرام مشاهده کردیم آلات ابنیه از سنگ میباشد بین هردو شهر پیهم تکسیلا - حومه های شهر که باید خلفاً باءا رسیر کاپ واقع باشد بطرف شمال به جهت سر سوک امتداد یافته است این حومه های شهری باخند قها احاطه شده که خصوصاً بطرف مغرب قابل مشاهده است و تنها معلوم ما اینکه درباره آن داشتیم عبارت ازینست که آنها از خاک ساخته شده اند خند قهای بگرام میتوانند که به حومه های شهری سير کاپ وصلت نمایند و تا ریخ بنای شان بعد از اولین شاهان هندی بگویی و نانی و قبل از کا نشکا Kanishka حقیقت معلوم میشود .

حالا بحفریات خود مراجعه نمائیم :

ابنیه مختلف زمانها بخارج برج ملحق شده اما خصوصیت بارزترین آخرین حالت مدخل شهر اینست که درزوا یای داخلی برجها بطرف راست و بطرف چپ دروازه دو Stupas استو یاس کوچک بنا یافته که ماقاعده آنها را یافته ایم بخوبی معلوم میشود که مجموع تمام این آخرین برجا دروازه استو یاس مقرون بزمان حکومت یووشکا Huvishka یا یکی از جانشین های او میباشد .

در دفعه مارو پیهم چیده شدن خشت های بخته را که مابقی دیوارهای خراب شده رامی پوشاند تعیین نمودیم این خشتهها تنها برای بنای جدید استعمال نشده

بلکه زبادتر به جنوب یافت شده اند که در آنجا به بستره ها امتداد یافته که به مثل پته های يك زبنه پائین شده می رود بعضاً دو بستره سرهم دیگر تطابق نموده یکی از دیگر بایک فاصله ۱۰ الی ۲۰ سانتی متر از زمین جدا شده اند بخوبی معلوم میشود که قدمه در واژه خود را بلند کرده و ضرورت واقع شده که خندقهای متعدد ایجاد شود. مدخل در شهر بنا بر آن از وجه صورت دیگر فته بلکه توسط يك بادو خندق جانبی بصورت گرفته است خندق مغربی که زمین آن بقدر ریبج بالای این بستره های خشتی بالا میشود از طرف چپ با ابنیه که بیرج چسبیده احاطه شده و از طرف راست بواسطه دیوار هائی که بطرف جنوب شمال بنا یافته محدود است که بقدر سه متر تا نزدیک های در واژه پیش رفته است (ما نمیتوانیم تثبیت نمائیم که همین ترتیبات در اولین زمان اشغال موجود بوده است و با که مربوطه بزمان های جدیدترین خواهد بود) باینصورت در شهر در حالیکه از پیشروی یکی از استوپا Stupas های خورد میگذشتند داخل میشدند بیاد داشته باشیم که فعلاً نیز در تبت کوچک که نا حال بودائی مانده اند اکثر راه های شهر و اکثر یا از یک سلسله Stupas های Chortev احاطه شده و برای داخل شدن در شهر کلان از زیر يك کنبند که دارای يك Stupas میباشد و میگذرند - این سلسله خصوصاً در Lamayuru (Ladakh) میباشد.

اگر ما بالای این وضعیت اصرار نمائیم اینست که معلوم نمیشود در بکر ام ابنیه بودائی مدخل رانا به بسته نمودن آن فرا گرفته باشد مثلی که این وضعیت بسیر کپ تولید شده بود (نسک سیلا Cf A.S.T راپور ۱۶-۱۹-۱۷ توسط Ipo) در اینجا مدخل بخوبی معلوم میشود که به موجودیت خود دوام داده و استوپه ها باحاطه نمودن آن محدود شده اند.

حال آنکه وجه داخلی خندق را ندقیق مینمائیم بر خلاف چیزیکه ما قیاس میکردیم سرک خندق که توسط آقای کر بشمان کشف شده تا بد رو از ۲ امتداد نیافته که اساساً مدخل تنها به ازار میدهد هر دو جانب مدخل بطرف داخل (شمال) ابنیه بمقابل خندق فشار می آورد. بطرف مغرب تنها یک راه عبور تنگ بین دیوارهای

غیر مستقیم خانه ها به جهت مشرق مغرب امتداد یافته است ازین طرف دو منزل ابنیه کاملاً واضح تطابق نموده اند بطرف مشرق سه عدد آن موجود است و دو عدد آن که آخر واقع است یکی بدیگر خیلی نزدیک میباشد باید بخاطر داشته باشیم که سمت ابنیه نظر بدوره تبدیل شده است و جدیدترین شان از سمت شمال - جنوب با هم نزدیک میشوند و بمترین شان بطرف شمال مشرق - جنوب مشرق البته مفید واقع خواهد شد که تدقیق شود آیا این تبدیل جهت دیوارها بالای دیگر مناظر نیز موجود است و آیا يك مناسبت با دوره ابنیه دارد .

يك وضعیت تحیر آور عبارت از عدم دروازه ها برای داخل شدن در اکثر خانها با اطاقها میباشد همین وضعیت به Toxi a در خانهای Sitsukh Sirhap هم مشاهده شده است سیرژون مارشال بقصه Appallinius در باب تدقیقات آن به تسکسیلا در حواشی (۵۰) قبل از دوره مارچو ع نموده و عقیده دارد که رسیدن باین اطاقها بدون دروازه توسط یازین شدن از اطاق فوقانی صورت میگیرد . ماهیچیک اثبات خرابی شهر را توسط آتش حاصل نکردیم طبقات خاکستر بمقدار کافی برای شاهدهی دادن يك جریق تنها در زمین فوقانی اطاق (C.I.) که بداخل دروازه بطرف مشرق واقع است دیده شده است یکمقدار زیاد خاکستر در حصه چقوری آبرو و در فوق آن بطرف جنوب مشاهده شده است . در میان اشیای جمع شده در زمان اجرایی این طبایف سکه ها يك موقع مهم را اخذ مینمایند در (۱۲۷) آنها که حساب شده (۶۵) آن يك خزینه را تشکیل میداد که بالای زمین متعلقه به آخرین دوره اشغال به ۷۰ سانتی متر عمق یافته شده است تمام سکه ها از مفرغ (برنج) ساخته شده اند . وقتیکه يك شده و تطبیق شوند البته در تعیین زمانهای طبقات مختلفه برای ما معلومات مفید خواهد داد از حالا ما توانستیم در بین آنها بدانیم که بعضی شان از تاریخ Appalodots و Soter Medgas Hrmiaos و Wimakad Pluiso کاشکاه و Huvishka و Vasadeva میباشد خزینه معلوم میشود که از نوع مختلف ساخته شده است که یکی آن متعلق به Varueva خواهد بود برای کشفیات

مرواریدهای کردن بند را بیان نموده میگویند که اکثرشان از مرجان و يك حصه مهم از سنگ بلور میباشد دو پارچه زیورات طلائی يك در بقیه خورد بشکل دل که بالای آن يك باقوت نصب بود و بدون شك يك حصه کردن بند میباشد و يك میله نیم دائروی که دارای چهار حلقه که دو عدد آن هنوز دارای زنجیركها بوده و در یکی آنها يك کره خورد طلائی آویزان بوده و بصورت خیلی دقیق کار شده بود. يك ظرف خورد برنجی بشکل انار که گردن آن بشش نقطه برک مانند باز میشود.

آلات حربی کم بعضی نوکهای نیر ابریشمی آهنی و پارچههای آهن که ممکن نوکهای ژوبین میباشد.

تمام اشیای گلی پخته شده عبارت از ظروفهای مشترك و عادی نوع آن است که قبلاً در بگرام در دوره هیئت حفاریات ما قبل یافته شده اند در میان قدیم ترین چندین ظروف مینا کاری نسبتاً برجسته و تنها باخط های شق شده را بیان کرده میتوانیم همچنان چند عدد فیل های کوچک (که حامل يك جام میباشد) در جمله جدید ترین ظروف با سم نقش شده که يك سر کوچک پرنده و بدون شك ظرف مینا کاری نمبر ۱۴ به مقدار زیاد کیمیاستهای آب خوری که بعضی شان دارای زمین هموار و کنارهای راست و دیگرهایی دارای زمین بیضوی اشکلی و کنار دهن کشاده اند اما همیشه بالای يك پایه دائره وی قرار میگیرند بعضی شان دارای يك نقاشی پر میباشد بعضی خطوط ساده برنگ شرابی یا سیاه مائل اکثر این کیمیاستها مخلوط با تمام فضلات یافته شده (ظروف شکسته - گلی ' کج ' آهن ' پارچه های استخوان) بطرف خارج دروازه ' در قسمت آبرو که سرپوش آن فرو رفته و انهدام نموده بود و این بد بختانه تمام قسمت شانرا از نقطه نظر تعیین وقت طبقات آن ضائع نموده بود.

بعضی مجسمه ها با کنده کار بهای بودائی ها در طبقه علوی با آنها که فوراً در تحت یافته شده است اینها عبارت از سر پارچه سنگ ورقه شونده

بود (که یکی آن يك بودی زنو ارا Bodhisathra نشان داده بدون شك Sirdddhartha میباشد) و بکراسی کوچک خیلی کهنه از کوچ مختلف پارچه های مودل های ککچی که بعضی شان هنوز اثرات رنگ آمیزی سرخ باطلانی را داشته بتمام فضلات عمق آب ر و مخلوط شده بود همچنان کشف عجیب يك اجاق رادر زاریه جنوب - مغربی اطاق C.۷ بیان نموده میتوا نیم در تحت پارچهها يك کوزه بزرگ خیلی بی رونق بکمقدار زیاد پارچه های خورد ورقهای طلا که بعضی شان هنوز به پارچه های گل نیم پخته که از مادل سازی باقیما نده بود چسپیده در خاکسترها پاشان موجود بود آیا اینجا نتیجه عبور و مرور محافلین تصویر پرست ها بود یا بمقابل يك کار گاه زوبان طلا یا مطلا کاری میباشیم ؟

از حالا بدون انتظار کشیدن نظیف سکه هائی که در دوره و ظائف خود جمع نموده ایم نه نشر نمودن نتایج گرفته شده توسط کر بشمان در دوره حفریات ۱۹۴۱ - ۱۹۴۲ در بگرام و آنها باستناد ارشادات کشف در دروازه و کنار هایش بما معلوم شده که مدخل تماماً و قسماً حصار شده بود زیرا که ساختمانها بصورت و خیم تقضان دیدمانند متعاقب آنها مختلف مسکونیتها و تکرار اعمار را مشاهده میکنیم و بالاخره بعد از يك فاصله دیوارها و عمارات بالای يك زمین جدید بنا یافته اما پلان عمومی (و شکل مستطیل بر جها) شهر اول را رعایت نموده است.

و قتیکه تمام معلومات را که هنوز برای ما معلومات نیست مالک شدیم امید واریم که این مشاهده او لبین خود را در حفریات آخرین بگرام تکمیل و تدقیق نمائیم .

موجودی مکمل اشیای یافت شد قبلاً بموزیم فرستاده شد -